

ZWIĄZEK PRODUCENTÓW RYB

ORGANIZACJA PRODUCENTÓW

e-mail: biuro@zprzyb.pl; Ul. Krakowska 5/2 - 61-889 Poznań; Tel/fax: (061) 851-05-53, www.zprzyb.pl

---

L. dz. 251/08/2016

Poznań, 12.08.2016 r.

Sz. Pan
Marek Gróbarczyk
Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej
Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

Zarząd Związku Producentów Ryb – Organizacji Producentów, działając na podstawie przepisów ustawy z 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (Dz. U. 32 poz. 217) oraz Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o Organizacji Rynku Rybnego (Dz. U. 34, poz. 217) i Statutu Uznanej Organizacji Producentów, opiniując otrzymany projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej *w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy oraz wysokości stawek tej pomocy na realizację działań w ramach Priorytetu 2 – Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy, zawartego w programie operacyjnym „Rybacko i Morze”* – generalnie projekt rozporządzenia opiniuje pozytywnie i jednocześnie liczy na jego szybkie wdrożenie z uwagi na bardzo duże opóźnienie w realizacji Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” 2014-2020.

Odnosząc się do przysłanego ww. projektu zgłaszamy następujące uwagi:

I/ UWAGI OGÓLNE

Naszym zdaniem, dla właściwego i bezkonfliktowego wdrożenia Programu niezbędnym jest m.in.:

1. Dopracowanie redakcyjne i merytoryczne przedmiotowego rozporządzenia w taki sposób, by zapisy stały się jednoznaczne i w pełni zrozumiałe dla przeciętnego beneficjenta oraz instytucji obsługującej. W tym celu niezbędnym jest – po naniesieniu uwag wniesionych przez wszystkie podmioty opiniujące – zredagowanie rozporządzenia z uwzględnieniem wniesionych uwag oraz – po całkowitym zredagowaniu projektu - zorganizowanie narad

konsultacyjnych z wszystkimi zainteresowanymi stronami, czyli: instytucją zarządzającą, instytucją finansującą oraz środowiskiem rybackim, będącym beneficjentem programu.

2. Dokładne zewidencjonowanie powierzchni ilości stawów położonych na terenach chronionych NATURA 2000, która aktualnie nie jest znana żadnej instytucji. Pozwoli to wyeliminować błędy w zaplanowaniu kwot finansowych w PO „Rybnactwo i Morze” 2014-2020. W poprzednim rozdaniu środków unijnych PO Ryby 2007-2013, z powodów wynikłych z braku rzetelnych danych, aż 70% beneficjentów nie mogło skorzystać z dofinansowania!

3. Ustalenie jednoznacznych dokumentów w celu dokumentowania powierzchni stawów dla wszystkich pakietów. Całkowicie nie do przyjęcia jest np. zapis §28 ust. 2. o treści: *„Za powierzchnię ogroblowaną przyjmuje się powierzchnię obejmującą powierzchnię stawów, łącznie z groblami i obrzeżami wraz z systemem rowów opaskowych, a w przypadku braku grobli powierzchnię stawów zamkniętą naturalną granicą lądu”*. Zaznaczona czerwonymi literami część powinna zostać całkowicie wykreślona, gdyż na przylegającym terenie lądu, bardzo często znajdują się niezbędne drogi, place manewrowe, place magazynowe, niezbędne do funkcjonowania gospodarstwa rybackiego – odłowu stawów, pielęgnacji stawów i wielu innych niezbędnych funkcji, a dodatkowo jeszcze kwalifikowane przecież jako grunty Wsr.

4. Dokładne wskazanie dokumentowania zakwalifikowania ryb jako cennych gatunków. Szczególnie pod kątem wprowadzenia na listę dodatkowych cennych gatunków ryb - okonia w rybach drapieżnych i karasia pospolitego w rybach niedrapieżnych (dot. załącznika nr 1 do rozporządzenia – *„Lista dodatkowych cennych gatunków ryb”*).

Karasz pospolity jest rodzimym gatunkiem ryby bardzo silnie wypieranym przez karasia srebrzystego. Produkcja karasia pospolitego jako cennego gatunku ryb jest uzasadniona potrzebą odbudowy malejącej populacji tegoż gatunku. Produkcja karasia pospolitego przez stawowe gospodarstwa rybackie zaspokoi podaż na ten gatunek jako bardzo cennego materiału zarybieniowego do obwodów rybackich (jeziora, rzeki, zbiorniki retencyjne). W przeszłości produkcja karasia pospolitego i okonia, jako cennych gatunków były chętnie realizowane przez gospodarstwa rybackie.

5. Odnośnie dofinansowania ubezpieczeń, podtrzymujemy nasze wcześniejsze stanowisko, przesłane do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 04.08.2016 r., L. dz. 243/08/2014.

6. Jednocześnie wnioskujemy, aby w rozporządzeniu znalazł się zapis postanawiający ogłoszenie w jednoczesnym terminie naboru wszystkich beneficjentów w ramach działania *„Pomoc na realizację operacji w ramach działania akwakultura świadcząca usługi środowiskowe w zakresie wsparcia wykorzystania tradycyjnych lub przyjaznych środowisku praktyk i technik w chowie i hodowli ryb”*, by zapewnić równy dostęp do środków dla wszystkich podmiotów akwakultury.

7. Wnioskujemy o wprowadzenie pomocy na realizację operacji w ramach działania „Ugorowanie stawów rybnych”. Dobra praktyka rybacka przewiduje bowiem w szczególnych okolicznościach częściowe wyłączenie stawu lub stawów z użytkowania w celu spełnienia wymogów weterynaryjnych, sanitarnych lub w celu zwiększenia wydajności naturalnej, itp.

II/ UWAGI SZCZEGÓŁOWE

1. **§ 3.1** W przypadku działania innowacje wnioskodawca sporządza analizę naukową operacji....

Czy ta analiza naukowa ma być dostarczona razem z wnioskiem o dofinansowanie (nie ma jej wymienionej w załączniku nr 3) czy na innym etapie? Jakim?

2. Brak **§8** – *pociąga to za sobą zmianę numeracji a tym samym odnośników do poszczególnych art. Rozporządzenia w całym pozostałym tekście – chyba że §7 rozbije się na 2 paragrafy tj. 7 i 8.*

3. **§ 10.3.** Efekty i wyniki opracowania programów doradczych są publikowane w źródłach ogólnodostępnych, a także udostępniane bezpłatnie przedsiębiorstwom akwakultury.

W załączniku nr 3 – brak potwierdzenia upublicznienia w źródłach ogólnodostępnych i przedsiębiorcom akwakultury efektów i wyników opracowania programów doradczych.

4. **§ 12.** Pomoc na realizację operacji.....

1) 50% tych kosztów – w przypadku...

2) 75% tych kosztów – w przypadku...

3) 30% tych kosztów – w przypadku....

Czy jest przewidywany jakiś limit górny dofinansowania? Jeżeli tak, to należy go opisać

5. **§14.1.** *Istniejące zapisy wykluczają zakup pojazdów wielozadaniowych, które najczęściej są używane w gospodarstwach np. w zależności od potrzeb do przewozu ryb (wewnątrz i poza zakład), sprzętu rybackiego lub zakupionego zboża. Dlatego po słowach „...zakup środków transportu należałoby dodać - wewnętrznego i zewnętrznego (tak jak w §14.3.) a resztę tekstu wykreślić. Jeżeli nie jest to możliwe, należałoby tak zmienić tekst, aby zakup ww. typu pojazdu stał się możliwy (np. zwykła ciężarówka + dodatkowo baseny)*

6. **§16.1** Pomoc na realizację operacji w ramach działania inwestycje produkcyjne w akwakulturę nie obejmuje operacji w zakresie dotyczącym:

4) odbudowy istniejących stawów lub zalewów przez usuwanie mułu lub inwestycje mające na celu zapobieganie odkładaniu się mułu z wyjątkiem operacji realizowanych w ramach art. 48 ust.1 lit. g rozporządzenia nr 508/2014, *który brzmi: „Pomoc na realizację operacji w ramach działania inwestycje produkcyjne w akwakulturę nie obejmuje operacji w zakresie dotyczącym odbudowy istniejących stawów lub zalewów przez usuwanie mułu lub inwestycje mające na celu zapobieganie*

odkładaniu się mułu z wyjątkiem operacji realizowanych w ramach art. 48 ust. 1 lit. g rozporządzenia nr 508/2014”

Wyjątek podyktowany Art. 48 ust. 1 lit g rozporządzenia nr 508/2014 brzmi „ EFMR może wspierać odbudowę istniejących stawów lub zalewów w sektorze akwakultury przez usuwanie mułu lub inwestycje mające na celu zapobieganie odkładaniu się mułu”

Paragraf 16 w powyższym brzmieniu jest przepisem „martwym”, **wyklucza i jednocześnie dopuszcza** do wyżej opisanej czynności, a mianowicie do odbudowy istniejących stawów lub zalewów przez usuwanie mułu lub inwestycje mające na celu zapobieganie odkładaniu się mułu.

7. § 20 i § 21

– brak zapisu w jakiej formie przyznawana ma być pomoc? Czy będzie to forma zwrotu kosztów kwalifikowalnych w określonej wysokości?

- §21.2.1) – nie określono górnej kwoty dofinansowania w przypadku obiektu wylęgarniczego (może i dobrze)

8. §36 – brak limitu do jakiej kwoty przyznawana będzie pomoc i co jest kosztem kwalifikowalnym w tym działaniu

9. §37.1 Pomoc na realizację operacji w ramach działania ubezpieczenia zasobów akwakultury, o którym mowa w § 1 ust. 2 pkt 7, przyznaje się....., podmiotom, o których mowa w § 9 ust. 1 na ubezpieczenie zasobów chowu lub hodowli ryb.

- błąd - § 9 dotyczy czegoś innego i nie posiada ust.1.

10. §44.1 Do kosztów kwalifikowalnych operacji zalicza się koszty faktycznie poniesione przez beneficjenta od dnia przyznania pomocy z tytułu realizacji tej operacji, w tym także podatek od towarów i usług (VAT) na zasadach określonych w art. 69 ust. 3 lit. C rozporządzenia nr 1303/2013, faktycznie poniesione od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie.

Zapis błędnie skonstruowany - należy wykreślić zapis .. „faktycznie poniesione od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie”, tym bardziej, że zapis w pkt 2 doprecyzowuje w sposób jednoznaczny moment kwalifikowalności poniesionych kosztów.

11. § 45.2. Do kosztów kwalifikowalnych operacji nie zalicza się kosztów:

6) kosztów realizacji operacji, w tym kosztów połączeń telefonicznych, opłat za zużyta wodę, energię elektryczną i nośniki energii, składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne beneficjenta i osób przez niego zatrudnionych:

należy doprecyzować o jakie składki chodzi i czy dotyczy wszystkich operacji. W poprzednim programie wystąpił w tym zakresie problem (np. innowacje). Zgodnie z ostatnim wyrokiem sądu składki opłacane z mocy prawa z własnych środków osób zatrudnionych są kosztem tych osób i tym samym stanowią koszty kwalifikowalne operacji.

12. § 60. 2.1) literówka w wyrazie wynik (jest wynika)

13. § 62.7. Powinien brzmieć: W przypadku operacji realizowanej w kilku etapach, płatność końcowa będzie obejmować nie mniej niż 25% łącznej planowanej wysokości pomocy.

14. Załącznik nr 3.

ZAŁĄCZNIKI DO WNIOSKU O DOFINANSOWANIE

- w poprzednim okresie programowania wymagany był KRS w przypadku spółek prawa handlowego. Obecnie zrezygnowano z tego załącznika. Czy świadomie?

a) W przypadku działania inwestycje produkcyjne w akwakulturę;

- pkt 6 - dokument potwierdzający okres prowadzenia przez wnioskodawcę działalności w zakresie akwakultury – *należałoby wykreślić – nie znajduje uzasadnienia w kryteriach wyboru operacji*

b) W przypadku działania: zachęcanie nowych hodowców do rozpoczęcia działalności w sektorze zrównoważonej akwakultury;

- pkt 4 - dokument potwierdzające warunki wymienione w art. 33 ust 2 – *powinno być - dokumenty potwierdzające warunki wymienione w § 23 ust 2*

c) w przypadku działania ubezpieczenia zasobów akwakultury

Część przedstawionych załączników jest zupełnie niezrozumiała. Z § 37.2. wynika, że pomoc przyznawana jest wyłącznie na dofinansowanie rocznej składki ubezpieczenia. Czyli po przejściu weryfikacji wniosku i podpisaniu umowy o dofinansowanie, beneficjent zawiera umowę z Towarzystwem Ubezpieczeniowym, w której bierze ono na siebie odpowiedzialność za straty związane z okolicznościami opisanymi w §38. Umowa zawarta w ramach PO Rybactwo i Morze rozliczana jest złożonym wnioskiem o płatność.

- pkt 3 –

- Wydaje się logiczne, że załącznikiem powinien być uzgodniony między beneficjentem a T.U. projekt umowy ubezpieczeniowej. Musi on zawierać m.in. uregulowania opisane w § 38 oraz okres ubezpieczenia (potrzebny do weryfikacji wniosku). Kserokopia umowy powinna być załącznikiem wniosku o płatność złożonego po przyznaniu dofinansowania.

- Zamiast § 31 ust. 1, powinno być *§ 37 ust 1,*

- pkt 4 - Zamiast § 30 powinno być *§ 38*

- pkt 4 – 6 powinny zostać wykreślone. *Jak wspomniano wyżej, „program rybacki” nie przewiduje bezpośredniej wypłaty odszkodowań beneficjentowi. Po podpisaniu umowy to towarzystwo ubezpieczeniowe bierze odpowiedzialność za straty.*

- załącznikiem powinien być dokument potwierdzający okres prowadzenia przez wnioskodawcę działalności w zakresie akwakultury (zgodnie z kryteriami wyboru operacji) – *ponieważ musi on obejmować długi okres (nawet powyżej 20 lat) należy określić co może być takim dokumentem. Jak potwierdzić w przypadku, kiedy ktoś posiada stawy, które sam wykopał?*

15. Załącznik nr 4. ZAŁĄCZNIKI DO WNIOSKU O PŁATNOŚĆ

- brak podanych załączników w przypadku działania ubezpieczenia zasobów akwakultury

- a) w przypadku działania: inwestycje produkcyjne w akwakulturę;
- pkt. 6 – certyfikat lub inny dokument potwierdzający poprawę jakości produktów akwakultury – *najlepiej byłoby wykreślić. Jeżeli nie, należałoby określić szczegółowo czego dotyczy, jak ma wyglądać i kto go będzie wystawiał? Czy nie będzie to kolejny, nic nie dający dokument jak w rozdaniu 2004-2006, kiedy trzeba było uzyskiwać bezsensowne zaświadczenia z IRŚ lub PIW? A co w przypadku zakupu skrzynek czy basenu do przewozu ryb albo wytwornicy lodu – czy naprawdę potrzebny jest certyfikat?*
  - pkt. 9 – *Czy kosztorys powykonawczy nie powinien obowiązywać także w przypadku, gdy całość lub część robót jest wykonywana nakładem własnym np. odmulanie, roboty ziemne – podobnie w punkcie 8 w przypadku zachęcania młodych .....*

16. Załącznik nr 5. KRYTERIA WYBORU OPERACJI DO DOFINANSOWANIA

- a) VII. W ramach działania ubezpieczenia zasobów akwakultury
- 2. Okres ubezpieczenia zasobów akwakultury – *brak wartości liczbowej gdy umowa ubezpieczeniowa przewiduje okres ubezpieczenia do 3 lat*

W sprawach formalnych składania wniosków o dofinansowanie oraz kryteriów wyboru operacji:

- 1) Dotyczy zapisu w § 30 ust. 4 „Wnioskodawca nie może realizować zobowiązań określonych w § 28, jeżeli jednocześnie realizuje zobowiązania w tym samym zakresie, na podstawie § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 września 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwracania pomocy finansowej na realizację środków objętych osią priorytetową 2 – *Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury, zawartą w programie operacyjnym „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013” (Dz. U. z 2014 r. poz. 1073).”*

Czy wnioskodawca, który np. w 2017 r. będzie realizował wymogi z pakietu 2 z poprzedniego okresu programowania a skończył już 5-letnią realizację pakietu 1 będzie mógł złożyć jeden wniosek na pakiet I z terminem realizacji na lata 2017-2021 i drugi wniosek na wymogi z pakietu 2 z odroczonym terminem realizacji na lata 2018-2022 i jak to będzie się miało do zapisu § 49 ust.1, mówiącego, że w jednym naborze wnioskodawca nie może złożyć więcej niż jednego wniosku?

- 2) Kryteria wyboru operacji do dofinansowania

W załączniku nr 5 w punkcie VIII dotyczącym działań wodnośrodowiskowych widnieje zapis: *„Pomocy finansowej udziela się do wyczerpania środków finansowych przewidzianych na ten cel, uwzględniając termin złożenia wniosku. W pierwszej kolejności będą kwalifikowali się do dofinansowania wnioskodawcy, którzy wypełnili obowiązek statystyczny określony w przepisach o statystyce publicznej, w zakresie sprawozdań dotyczących powierzchni stawów rybnych oraz ilości ryb*

wyprodukowanych w stawach rybnych i innych urządzeniach służących do chowu lub hodowli, za okres przynajmniej dwóch ostatnich lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie na dany obiekt chowu lub hodowli ryb”

Po pierwsze - nie jest jasne, jak będzie weryfikowana ilość złożonych sprawozdań RRW-22 (za jakie lata zostały złożone), skoro w spisie załączników do wniosku wymienia się obowiązek złożenia sprawozdania tylko za rok poprzedzający termin złożenia wniosku o dofinansowanie.

Po drugie - co to oznacza, że „pomocy finansowej udziela się do wyczerpania środków finansowych przewidzianych na ten cel, uwzględniając termin złożenia wniosku”, czy jest to termin formalnego złożenia wniosku przez wnioskodawcę, potwierdzony protokołem przyjęcia wniosku przez pracownika ARiMR i na ten termin nie będzie miał wpływu czas rozpatrywania wniosku przez ARiMR, co w przypadku bardzo dużych gospodarstw, posiadających ponad 200 stawów lub powyżej kilku tysięcy hektarów, trwa niezwykle długo. Ważnym jest, by nie zabrakło środków przeznaczonych na realizację działania, jak miało to miejsce w poprzednim okresie programowania.

- 3) W przypadku działania akwakultura świadcząca usługi środowiskowe, w zakresie wsparcia wykorzystania tradycyjnych lub przyjaznych środowisku praktyk i technik w chowie i hodowli ryb w załącznikach do wniosku o dofinansowanie w punkcie 13 jest zapis „kopia księgi stawowej, o której mowa w § 40 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia, potwierdzona własnoręcznym podpisem beneficjenta”, brak jest wskazania za jaki rok należy złożyć te księgi (za rok w którym jest składany wniosek, czy za rok poprzedzający ten termin).

W sprawach interpretacji zapisów i definicji określeń:

- 1) W jaki sposób jest definiowana roślinność wynurzona twarda (w kontekście wymogu „utrzymanie nie mniej niż 50% powierzchni lustra wody wolnej od porostu roślinności wynurzonej (twardej) w okresie od dnia 1 czerwca do dnia 31 lipca”) i w jaki sposób będzie określana wymagana nie zarośnięta powierzchnia lustra wody – szczególnie stawów na których są wysepki roślinności z gniazdami ptaków?
- 2) Zapis w § 16. 1. „Pomoc na realizację operacji w ramach działania inwestycje produkcyjne w akwakulturę nie obejmuje operacji w zakresie dotyczącym: odbudowy istniejących stawów lub zalewów przez usuwanie mułu lub inwestycje mające na celu zapobieganie odkładaniu się mułu z wyjątkiem operacji realizowanych w ramach art. 48 ust. 1 lit. g rozporządzenia nr 508/2014” mówi o wyłączeniu tego rodzaju operacji zaś art. 48 ust.1 lit g przywołuje właśnie ten typ operacji „g) odbudowę istniejących stawów lub zalewów w sektorze akwakultury przez usuwanie mułu lub inwestycje mające na celu zapobieganie odkładaniu się mułu” występuje tutaj zasadnicza sprzeczność, wyłącza się operację, którą jednocześnie można wspierać z EFMR.

Przyjmując założenie, że ten typ operacji jest możliwy do dofinansowania, należałoby uściślić prace mające na celu odbudowę stawów w tym prace przygotowawcze, polegające na usunięciu drzew i krzewów zarastających nieużywane przez jakiś czas stawy.

- 3) W ramach działania **Ubezpieczenie zasobów akwakultury** jest możliwa pomoc w wysokości do 50 % rocznej składki ubezpieczenia zasobów chowu i hodowli ryb. Czy ta pomoc dotyczy tylko jednej składki (tzn. za jeden rok, czy można wnioskować w kilku kolejnych latach)?

W załącznikach wniosku o dofinansowanie, dotyczącego tego działania wymienione są m.in. takie dokumenty:

- kserokopia zaświadczenia o wystąpieniu okoliczności, o których mowa w § 30 wydana przez właściwy organ, poświadczona za zgodność z oryginałem;
- zaświadczenie zakładu ubezpieczeń potwierdzające wartość szkody w zakresie ubezpieczonych zasobów akwakultury z tytułu umowy ubezpieczenia w związku z okolicznościami potwierdzonymi w zaświadczeniu, o którym mowa w pkt 4;

Skoro pomoc polega na dofinansowaniu rocznej składki ubezpieczenia to dlaczego w załącznikach do wniosku o dofinansowanie takie dokumenty?

Z wyrazami szacunku

Pierwszy Wiceprezes

Marek Trzcieleński

Prezes

Krzysztof Karoń